

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 19.8.2024

Informácia o príprave ďalšieho konsolidačného balíčka

1. Postoj APZD

APZD očakáva predstavenie a rozdiskutovanie opatrení, ktoré budú predmetom ďalšieho konsolidačného balíčka, nakoľko do dnes neboli jednotlivé opatrenia oficiálne zverejnené ani so sociálnymi partnermi diskutované.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

Návrh ďalšieho konsolidačného balíčka bol zo strany vlády SR avizovaný už niekoľko mesiacov, no zatiaľ nebol sociálnymi partnerom ani verejnosti oficiálne predstavený, a teda nebol ani predmetom analýzy a diskusie. Žiadame predloženie podrobných informácií o pripravovanom konsolidačnom balíčku, keďže dopad týchto opatrení bude mať, predpokladáme, závažné finančné a iné negatívne vplyvy nie len na podnikateľské prostredie.

Považujeme za nevyhnutné rozdiskutovať najmä doposiaľ v médiách zmieňované opatrenia, ktoré považujeme za sporné a neproporčné, keďže by predstavovali neadekvátne zaťaženie podnikateľských subjektov, zníženie konkurencieschopnosti slovenských subjektov a rovnako by v konečnom dôsledku len minimálne prispeli k zníženiu celkového deficitu štátneho rozpočtu.

Vláda zatiaľ prostredníctvom médií predbežne avizovala v rámci ďalšej konsolidácie verejných financií opatrenia smerované na:

- a) zvyšovanie progresivity zdanenia fyzických osôb (ďalej len „FO“),
- b) zrušenie možnosti právnických osôb poskytovať 2 % z daní pre občianske združenia,
- c) zníženie percenta odvodu do druhého dôchodkového piliera zo 4 % na 3 %.

Ad. a) Zvyšovanie progresivity zdanenia FO

Vláda avizuje ako jedno z konsolidačných opatrení zvyšovanie progresivity zdanenia FO. V rozpočtovom pláne konkrétne uvádza zámer od roku 2025 „zaviesť 3. a 4. sadzbu dane z príjmu fyzických osôb, čo má zvýšiť verejnú

príjmy o 78 mil. eur. Pre ročné príjmy fyzických osôb nad 80 tisíc eur má platiť 3. sadzba vo výške 30 %. Najvyššou 4. sadzbou vo výške 35 % majú byť zdaňované ročné príjmy nad 100 tisíc eur.“

Postoj APZD: APZD zásadne nesúhlasí so zavedením ďalšej progresivity pri zdaňovaní FO a žiada vládu SR, aby toto opatrenie vypustila z konsolidačného balíčka. Naopak žiadame vzhľadom na neprimerane vysoké daňovo-odvodové zaťaženie práce zaviesť zníženie už dnes vysokého stropu na platenie sociálnych odvodov, ktorý dosahuje 7 násobok priemernej mzdy. V prípade napríklad Českej republiky je tento strop nastavený na 4 násobok priemernej mzdy.

Odôvodnenie postoja APZD:

- Akékoľvek zavádzanie nových sadzieb dane z príjmov fyzických osôb ešte viac zvýši znevýhodnenie slovenského trhu práce a posilní motiváciu talentovaných a kvalifikovaných pracovníkov odísť za prácou do zahraničia. Uvedené bude mať za následok zníženie rastového potenciálu slovenskej ekonomiky. Vláda by preto mala naopak uvažovať o znižovaní týchto sadzieb, resp. o znížení progresívnej odvodovej dane.
- Miera progresívnej dane spočívajúca práve v odvodom zaťažení práce je na Slovensku už dnes vysoká. Progresívna odvodová daň predstavuje zaplatené sociálne odvody, z ktorých daňovníkovi nevzniká nárok na dávku zo sociálneho poistenia. Skrytá progresívna odvodová daň znižuje čistý príjem zamestnancov. Progresívnu odvodovú daň platí zhruba 500 000 zamestnancov s mesačným hrubým príjmom nad 1788 eur. Štát na Progresívnej odvodovej dani z odvodov vyberie aktuálne 0,9 miliardy eur ročne..
- Odvodový systém už v súčasnosti skryto a významne zdaňuje pracujúcich s nadštandardnými príjmami
- Progresivita v zdanení je už dnes vysoká, aj bez zavádzania nových sadzieb daní z príjmov. Vysokopríjmoví zamestnanci zaplatia na progresívnej dani a dani z príjmov fyzických osôb 30% z ceny ich práce.

Ad. b) Zrušenie darovania 2 % z dane pre právnické osoby

Vláda navrhuje zrušenie daňovej asignácie pre právnické osoby a presun jej časti na adrešnú pomoc. Ako dôvod uvádzajú, že darovanie 2 % z dane právnických osôb má znaky daňovej optimalizácie a návrh by v konečnom dôsledku pomohol zefektívniť fungovanie skutočných mimovládnych organizácií a podporil by konkurenčné prostredie pri uchádzaní sa o dary. Možnosť daňovej asignácie by ostala zachovaná len pre fyzické osoby.

Postoj APZD: Zrušenie darovania 2 % z dane pre právnické osoby nepovažujeme za vhodné riešenie konsolidácie verejných financií, nakoľko sa jedná o zavedený a fungujúci systém. Jednalo by sa o markantný krok v dlhoročne fungujúcom systéme bez potrebnej expertízy, diskusie a vyhodnotenia konkrétnych dopadov na občianske organizácie ako príjemcov podpory vo forme daňovej asignácie od právnických osôb. Opatrenie by mohlo mať za následok ohrozenie tých najzraniteľnejších skupín obyvateľstva.

Ad. c) Zníženie percenta odvodu do II. dôchodkového piliera zo 4 % na 3 %

Vláda SR už začiatkom tohto roka, ako súčasť prvého konsolidačného balíčka, prijala zníženie percenta odvodu do druhého dôchodkového piliera z 5,5 % na 4 %. V ďalšom konsolidačnom balíčku **vláda zamýšľa znížiť odvod do druhého piliera z aktuálnych 4 % na 3 % z vymeriavacieho základu v zmysle zákona č.43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení** a o zmene a doplnení niektorých zákonov .

Postoj APZD: APZD nesúhlasí s ďalším znížením odvodu do druhého dôchodkového piliera vzhľadom na ďalšie nepriaznivé zníženie konečnej výšky dôchodkov sporiacich občanov, ktoré nebude žiadnym spôsobom kompenzované.